

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 20/08/2024

Öznür BARTIN
Hakkâri Milletvekili

Milli Parkların, Tabiat Parklarının ve Tabiatı Koruma Sahalarının geliştirilmesi ve korunması 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamına alınmış, ancak kaynak değeri yüksek bu alanlara yönelik tehditler her geçen gün artarak devam etmektedir. Bu tehditlerle karşı karşıya olan alanlardan biri de Hakkâri Cilo ve Sat Dağları Millî Parkı'dır. 25 Eylül 2020'de ilan edilen, Ocak 2024'te Uzun Devreli Gelişme Planı onaylanan ve Türkiye'nin 45. millî parkı olan bu alanda Hakkâri Valiliği ve kayyım yönetimi altındaki Hakkâri Belediyesi tarafından 10-11 Ağustos 2024'te 2 gün süren bir "festival" düzenlenmiş olup bu alanın hassas olduğu ve korunması gerektiği gerçeği hiçe sayılmıştır. En az 30 bin kişinin katıldığı "festivalde" rafting, kano, bisiklet yarışı, doğa yürüyüşü, yamaç paraşütü, tırmanış, kayak, snowboard ve flyboard, konserler, yarışmalar, tırmanışlar, gösteriler gibi birçok etkinlik gerçekleştirilmiş ve bu kaynak değeri yüksek olan hassas alanın geleceği yok sayılmıştır. Bilindiği üzere Milli Park statüsünde bulunan korunan alanlar, Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası anlaşmalarda da belirtildiği üzere, öncelikle korunması ve sürdürülebilir bir şekilde gelecek nesillere aktarılması amaçlanmaktadır. Bu nedenle Milli Park alanı içerisinde Hassas Koruma Bölgesi, Kesin Korunacak Alan, Sürdürülebilir Kullanım Bölgesi ve Kontrollü Kullanım Bölgeleri koruma kullanım dengeleri gözetilerek oluşturulur. Düzenlenen festival öncesinde bu alanlardan Hassas Koruma Bölgesi'ne iş makinaları sokulmuş ve 8 bin yıllık geçmişe sahip kaya resimleri, figürlerin bulunduğu kayalar parçalanarak otopark alanına dönüştürülmüş ve daha sonra da bu hassas alana binlerce aracın girmesine sebep olunmuştur. İçişleri Bakanının da açılışına katıldığı ve iktidarın adeta siyasi show alanı olarak kullandığı bu festivalde doğa talanı ve ekokırım yeni bir boyuta ulaşmıştır.

Milli park statüsü ile büyük özenle korunması gereken Hakkâri Cilo ve Sat Dağları Millî Parkı'nda kontrollü kullanım bölgeleri dışında yapılacak her türlü festival ve dinlenme, eğlence, kamp, konaklama amaçlı yapı ve tesis; doğaya karşı cinayettir. Bu nedenle Hakkâri Valiliği ve koordinasyonundaki / iş birliğindeki diğer tüm kurumlar, doğa kırımına yol açan bu tutamlarından vazgeçip başta Hakkâri Cilo ve Sat Dağları Millî Parkı olmak üzere kentin tüm tarihi, kültürel ve kaynak değeri yüksek doğa alanlarına karşı koruma refleksi ile hareket etmelidir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'nin 45. Milli Parkı olan Hakkâri Cilo ve Sat Dağları Millî Parkı'nda 6'ncısı düzenlenen Cilo Festivali'nin, çevreye verdiği zararlarla ilgili Bakanlığınız tarafından yapılan bir inceleme var mıdır? Varsa, sonuçları nelerdir?
2. Tüm itirazlara rağmen bu festivalin bu denli hassas bir alanda düzenlenmesinin gerekçesi nedir? Milli park statüsünde bulunan bu alanda festivalin gerçekleştirilmesi kararı nasıl alınmıştır?
3. Festivalin, Milli Parklar Kanunu ve diğer ilgili yasal düzenlemelerle çeliştiği göz önüne alındığında, bu etkinliğin yapılmasına izin verilmiş olması yasal ihlallerin yaşandığı anlamına gelir mi? İlgili yasal çerçevede bir inceleme yapılacak mıdır?
4. 6'ncısı gerçekleştirilen Cilo Festivali'nin korunmaya alınmış bu hassas alanda düzenlenmemesi için Milli Parklar İl Müdürlüğü tarafından yazılı ve sözlü olarak herhangi bir görüş bildirmiş midir? Bildirmiş ise bu görüşün içeriği nedir ve neden gereği yapılmamıştır?
5. Bu etkinliğin gerçekleşmesi için bir Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporu hazırlanmış mıdır?
6. Milli parkın korunmasına yönelik olarak ulusal ve uluslararası düzeyde Türkiye'nin taraf olduğu anlaşmalar dikkate alınmış mıdır? Bu bağlamda festivalin, Türkiye'nin bu anlaşmalardan doğan yükümlülükleriyle uyumlu olup olmadığı değerlendirilmiş midir?
7. Hakkâri Cilo ve Sat Dağları Millî Parkı'nda bulunan 8 bin yıllık geçmişe sahip tarihi belge niteliğindeki kayaların parçalanarak otopark alanına dönüştürdüğü iddialar doğru mudur? Doğru ise sorumluları tespit edilip haklarında herhangi bir işlem başlatılacak mıdır?

8. Korumaya alınmış bu alanda herhangi bir tahribatın önlenmesi amacıyla toplu etkinliklerin, festivallerin engellenmesine dönük bir girişimiz oldu mu / olacak mı?
9. Milli Parklar Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri dikkate alınarak, festivalin bu alanda yapılmasına izin verilmesi kararı hangi gerekçelere dayanmaktadır?
10. Önümüzdeki yıllarda bu parkta 7'ncisi düzenlenmesi planlanan Cilo Festivali'ne izin verilecek midir? Verilmesi planlanıyorsa, bu tür etkinliklerin parkın korunmasına dair oluşturabileceği riskler nasıl bertaraf edilecektir?